

USTAWA

z dnia 28 maja 1975 r.

o dwustopniowym podziale administracyjnym Państwa oraz o zmianie ustawy o radach narodowych.

W celu dostosowania podziału administracyjnego do potrzeb przyspieszonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, stworzenia warunków bardziej sprawnego zarządzania gospodarką narodową oraz funkcjonowania organów władzy i administracji państwowej, a także w celu lepszego zaspokajania rosnących potrzeb społeczeństwa stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Dwustopniowy podział administracyjny Państwa.

Art. 1. 1. Wprowadza się dwustopniowy podział administracyjny Państwa na jednostki stopnia podstawowego i stopnia wojewódzkiego.

2. Jednostkami podziału administracyjnego stopnia podstawowego są gminy i miasta oraz dzielnice większych miast.

3. Jednostkami podziału administracyjnego stopnia wojewódzkiego są województwa, miasto stołeczne Warszawa, miasto Kraków, miasto Łódź i miasto Wrocław.

Art. 2. 1. Tworzy się województwa:

- 1) województwo stołeczne warszawskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w mieście stołecznym Warszawie,
- 2) województwo białskopodlaskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Białej Podlaskiej,

- 3) województwo białostockie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Białymstoku,
- 4) województwo bielskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Bielsku-Białej,
- 5) województwo bydgoskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Bydgoszczy,
- 6) województwo chełmskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Chełmie,
- 7) województwo ciechanowskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Ciechanowie,
- 8) województwo częstochowskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Częstochowie,
- 9) województwo elbląskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Elblągu,
- 10) województwo gdańskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Gdańsku,
- 11) województwo gorzowskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Gorzowie Wielkopolskim,
- 12) województwo jeleniogórskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Jeleniej Górze,
- 13) województwo kaliskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Kaliszu,
- 14) województwo katowickie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Katowicach,
- 15) województwo kieleckie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Kielcach,
- 16) województwo konińskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Koninie,
- 17) województwo koszalińskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Koszalinie,
- 18) województwo miejskie krakowskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Krakowie,
- 19) województwo krośnieńskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Krośnie,
- 20) województwo legnickie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Legnicy,
- 21) województwo leszczyńskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Lesznie,
- 22) województwo lubelskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Lublinie,
- 23) województwo łomżyńskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Łomży,
- 24) województwo miejskie łódzkie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Łodzi,
- 25) województwo nowosądeckie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Nowym Sączu,
- 26) województwo olsztyńskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Olsztynie,
- 27) województwo opolskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Opolu,
- 28) województwo ostrołęckie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Ostrołęce,
- 29) województwo pilskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Pile,
- 30) województwo piotrkowskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Piotrkowie Trybunalskim,
- 31) województwo płockie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Płocku,
- 32) województwo poznańskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Poznaniu,
- 33) województwo przemyskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Przemyślu,
- 34) województwo radomskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Radomiu,
- 35) województwo rzeszowskie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Rzeszowie,
- 36) województwo siedleckie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Siedlcach,
- 37) województwo sieradzkie, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Sieradzu,

- 38) województwo **skierniewickie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Skierniewicach,
- 39) województwo **słupskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Słupsku,
- 40) województwo **suwalskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Suwałkach,
- 41) województwo **szczecińskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Szczecinie,
- 42) województwo **tarnobrzesckie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Tarnobrzegu,
- 43) województwo **tarnowskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Tarnowie,
- 44) województwo **toruńskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Toruniu,
- 45) województwo **wałbrzyskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Wałbrzychu,
- 46) województwo **włocławskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej we Włocławku,
- 47) województwo **wrocławskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej we Wrocławiu,
- 48) województwo **zamojskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Zamościu,
- 49) województwo **zielonogórskie**, z siedzibą wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej w Zielonej Górze.

2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia gminy i miasta, które wchodzi w skład województw wymienionych w ust. 1.

Rozdział 2

Dokonywanie zmian w podziale administracyjnym oraz ustalanie nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych.

Art. 3. 1. Zmiana w podziale administracyjnym na województwa, zmiana siedziby wojewódzkich organów władzy i administracji państwowej oraz zmiana nazwy województwa następuje w drodze ustawy.

2. Zmiana granic województwa następuje w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego na wniosek Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

Art. 4. 1. Utworzenie miasta następuje w drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, wydanego na wniosek Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

2. Zmiana granic miasta następuje w drodze rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, wydanego na wniosek terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

3. Zasady podziału większych miast na dzielnice ustala Rada Ministrów za zgodą Rady Państwa.

Art. 5. Tworzenie, łączenie i znoszenie gmin, zmiana ich granic oraz ustalanie siedzib gminnych organów władzy i administracji państwowej i nazw gmin następuje w drodze rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, wydanego na wniosek terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

Art. 6. Zmiany, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 1 i 2 i art. 5, następują po zasięgnięciu opinii rady narodowej jednostki podziału administracyjnego, której zmiana dotyczy.

Art. 7. 1. Ustalenie i zmiana nazwy miejscowości oraz obiektu fizjograficznego następuje w drodze zarządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, ogłoszonego w Monitorze Polskim.

2. Ustalenie i zmiana nazwy miejscowości wiejskiej następuje po zasięgnięciu opinii zebrania wiejskiego, a nazwy miasta — opinii miejskiej rady narodowej.

3. W stosunkach publicznych należy używać urzędowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych.

Rozdział 3

Zmiany w ustawie o radach narodowych.

Art. 8. W ustawie z dnia 25 stycznia 1958 r. o radach narodowych (Dz. U. z 1973 r. Nr 47, poz. 277) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 po wyrazach: „dzielnicach miast” skreśla się przecinek oraz wyraz: „powiatach”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. 1. Terenowym organem władzy państwowej województwa stołecznego warszawskiego jest Rada Narodowa Miasta Stołecznego Warszawy, województwa miejskiego krakowskiego — Rada Narodowa Miasta Krakowa, a województwa miejskiego łódzkiego — Rada Narodowa Miasta Łodzi.

2. Terenowym organem władzy państwowej województwa wrocławskiego i miasta Wrocławia jest Rada Narodowa Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia, jako wspólna dla województwa i miasta stopnia wojewódzkiego.

3. Rada narodowa stopnia wojewódzkiego może uchwalić utworzenie wspólnej rady narodowej dla miasta i sąsiadującej z nim gminy.
4. Wspólna rada narodowa zapewnia wykonanie zadań przewidzianych dla obydwu jednostek podziału administracyjnego, dążąc do harmonijnego ich rozwoju oraz integracji społecznej i gospodarczej.”;
- 3) skreśla się rozdział 2;
- 4) w art. 12 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
- „3. Rada Ministrów określając zasady i tryb opracowywania planów społeczno-gospodarczego rozwoju województw może ustalić, że w planach tych podlegają wyodrębnieniu niektóre zadania dla miast liczących powyżej 300 tys. mieszkańców.”
- 5) w art. 16:
- a) w ust. 1 po wyrazie: „koordynują” dodaje się wyraz: „ich” oraz skreśla się wyrazy: „rad narodowych powiatowych i miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie”,
- b) w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyrazy: „niż powiatowy” zastępuje się wyrazami: „niż rad narodowych stopnia podstawowego”, a w pkt 1 skreśla się końcowe wyrazy: „lub międzypowiatowym”;
- 6) skreśla się art. 18 i art. 19;
- 7) w art. 20:
- a) w ust. 2 skreśla się wyrazy: „w miastach nie stanowiących powiatów miejskich”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Przepisy dotyczące zakresu działania i uprawnień wojewódzkiej i miejskiej rady narodowej stosuje się odpowiednio do Rad Narodowych Miasta Stołecznego Warszawy, Miasta Krakowa i Miasta Łodzi oraz do Rady Narodowej Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia.”;
- c) skreśla się ust. 4;
- 8) art. 22 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 22. 1. W wypadkach uzasadnionych charakterem lub rozmiarami podejmowanych zadań rady narodowe współdziałają z sąsiednimi radami narodowymi i w związku z tym mogą w szczególności:
- 1) zawierać porozumienia w sprawie realizacji określonych zadań i ich finansowania oraz tworzyć, w miarę potrzeby, jednostki organizacyjne do wykonania tych zadań,
 - 2) ustalać zasady wspólnego korzystania z określonych obiektów i urządzeń,
 - 3) gromadzić środki na finansowanie wspólnych zadań,
 - 4) organizować wykonanie określonych zadań w czynie społecznym,
 - 5) podejmować wspólne działania o charakterze społecznym, kulturalnym lub zdrowotnym.
2. W celu realizacji wspólnych zadań rady narodowe mogą odbywać wspólne sesje, podejmować wspólne uchwały i organizować wspólną kontrolę wykonania tych zadań.”;
- 9) w art. 49:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Terenowymi organami administracji państwowej są:
- 1) w województwie — wojewoda,
 - 2) w województwie stołecznym i miejskim — prezydent miasta,
 - 3) w województwie wrocławskim i mieście Wrocławiu — wojewoda,
 - 4) w mieście liczącym powyżej 50 tys. mieszkańców oraz w mieście będącym siedzibą wojewódzkiej rady narodowej — prezydent miasta, a w mieście do 50 tys. mieszkańców — naczelnik miasta,
 - 5) w dzielnicy miasta — naczelnik dzielnicy,
 - 6) w gminie — naczelnik gminy,
 - 7) w mieście i gminie, w których działa wspólna rada narodowa — naczelnik miasta i gminy.”;

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Organy administracji wymienione w ust. 1 pkt 1—3 są terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, a w pkt 4—7 — terenowymi organami administracji państwowej stopnia podstawowego.”;

c) dotychczasowe ust. 2 i 3 otrzymują kolejną numerację 3 i 4;

10) skreśla się art. 50;

11) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. 1. Wojewodę i prezydenta miasta powołuje Prezes Rady Ministrów po zaopiniowaniu kandydata przez właściwą radę narodową.

 2. Naczelnika miasta, gminy, miasta i gminy oraz dzielnicy powołuje terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, po zaopiniowaniu kandydata przez właściwą radę narodową.
 3. W wypadku nie cierpiącym zwłoki terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego może powierzyć pełnienie obowiązków naczelnika miasta, gminy, miasta i gminy oraz naczelnika dzielnicy osobie mającej odpowiednie kwalifikacje bez zachowania trybu określonego w ust. 2, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące.”;

- 12) art. 52 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 52. 1. Wicewojewodów oraz wiceprezydentów miasta stołecznego Warszawy, miasta Krakowa i miasta Łodzi powołuje Prezes Rady Ministrów.
2. Wiceprezydentów innych miast, zastępców naczelników miast oraz zastępców naczelników miast i gmin powołuje wojewoda, a zastępców naczelników dzielnic — prezydent miasta.
3. Prezes Rady Ministrów ustala liczbę wicewojewodów i wiceprezydentów miast oraz zastępców naczelników miast i dzielnic, a także określa miasta liczące do 20 tys. mieszkańców oraz miasta i gminy mające wspólną radę narodową, w których mogą być powołani zastępcy naczelników miast (miast i gmin).”;
- 13) w art. 53 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 55 ust. 1, art. 56 ust. 1, art. 57, 58 ust. 1 i art. 61 skreśla się wyraz: „powiat” użyty w odpowiedniej liczbie i przypadku wraz z przecinkiem;
- 14) w art. 55 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Prezydentom miast nie podzielonych na dzielnice oraz naczelnikom miast i dzielnic przysługują uprawnienia kierownika urzędu stanu cywilnego.”;
- 15) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:
- „Art. 55a. Wojewodowie, prezydenci miast oraz naczelnicy miast, dzielnic i gmin mogą podejmować wspólne zadania i realizować je przy odpowiednim zastosowaniu form współdziałania określonych dla rad narodowych (art. 22).”;
- 16) w art. 58:
- a) w ust. 2 wyrazy: „wojewoda lub prezydent miasta wyłączonego z województwa” zastępuje się wyrazami: „terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”,
- b) w ust. 3 i 4 wyrazy: „wojewoda lub prezydent miasta” zastępuje się wyrazami: „terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”;
- 17) w art. 59:
- a) w ust. 1 wyrazy: „z wojewodą” zastępuje się wyrazami: „z terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”,
- b) w ust. 3 wyraz: „Wojewoda” zastępuje się wyrazami: „Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”,
- c) skreśla się ust. 4 i 5;
- 18) w art. 60:
- a) w ust. 1 wyraz: „Wojewodowie” zastępuje się wyrazami: „Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”,
- b) w ust. 2 wyraz: „Wojewoda” zastępuje się wyrazami: „Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”, a wyrazy: „naczelników powiatów, miast i dzielnic” zastępuje się wyrazami: „prezydentów lub naczelników miast”,
- c) skreśla się ust. 3;
- 19) art. 62 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 62. 1. Decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji państwowej wydają w I instancji:
- 1) naczelnik gminy (miasta i gminy) — na terenie gminy (miasta i gminy),
- 2) prezydent lub naczelnik miasta — na terenie miasta nie podzielonego na dzielnice, a na terenie dzielnicy naczelnik dzielnicy,
- chyba że przepis szczególnie stanowi inaczej.
2. Decyzje w indywidualnych sprawach z zakresu administracji państwowej wydawane przez wojewodę oraz przez prezydentów miasta stołecznego Warszawy, miasta Krakowa i miasta Łodzi są ostateczne.”;
- 20) art. 63 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 63. Wojewodowie i prezydenci miasta stołecznego Warszawy, miasta Krakowa i miasta Łodzi na obszarze objętym ich zakresem działania są przedstawicielami Rządu i działając w tym charakterze wykonują zadania zlecone im przez Rząd lub Prezesa Rady Ministrów.”;
- 21) w art. 64 skreśla się wyrazy: „naczelnik powiatu” z przecinkiem;
- 22) art. 65 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 65. 1. Wojewodowie, prezydenci miast oraz naczelnicy miast i dzielnic wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im urzędów:
- 1) wojewoda — urzędu wojewódzkiego, a w województwie wrocławskim i mieście Wrocławiu — Urzędu Województwa i Miasta,
- 2) Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy — Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Prezydent Miasta Krakowa — Urzędu Miasta Krakowa, a Prezydent Miasta Łodzi — Urzędu Miasta Łodzi,
- 3) prezydent innego miasta i naczelnik miasta — urzędu miejskiego,
- 4) naczelnik dzielnicy — urzędu dzielnicowego.
2. Terenowe organy administracji państwowej wymienione w ust. 1 wykonują swoje zadania również przy pomocy terenowych zjednoczeń, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.”;

23) art. 66 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 66. 1. W miastach powyżej 300 tys. mieszkańców, nie podzielonych na dzielnice, prezydenci miast mogą tworzyć ekspozytury urzędów miejskich.
2. Wojewodowie, prezydenci miast oraz naczelnicy miast i dzielnic mogą upoważnić kierowników i innych pracowników podległych im urzędów, a naczelnicy gmin — pracowników urzędów gmin do załatwiania określonych spraw w ich imieniu, w tym również do wydawania decyzji administracyjnych.
3. Prezes Rady Ministrów może w drodze rozporządzenia określić rodzaje spraw z zakresu administracji państwowej, które z upoważnienia wojewodów, prezydentów miast, naczelników miast, dzielnic i gmin mogą w ich imieniu załatwiać, a także wydawać decyzje administracyjne, kierownicy terenowych zjednoczeń, przedsiębiorstw, zakładów i instytucji.”

24) w art. 68 ust. 2:

- a) po pkt 4 dodaje się punkty 4a i 4b w brzmieniu:
- „4a) udziela pomocy spółdzielczości produkcyjnej i innym rodzajom zespołowej gospodarki na wsi,
- 4b) zapewnia prawidłową gospodarkę ziemią i ochronę gruntów rolnych i leśnych,”
- b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
- „5) zapewnia rozwój zakładów, instytucji i urządzeń służących zaspokajaniu potrzeb gospodarczych, socjalnych, zdrowotnych i oświatowo-kulturalnych ludności,”
- c) po pkt 5 dodaje się punkty 5a i 5b w brzmieniu:
- „5a) popiera rozwój budownictwa wiejskiego,
- 5b) zapewnia wykonanie zadań w zakresie budowy i utrzymania dróg gminnych,”

25) skreśla się art. 69;

26) w art. 71 ust. 3 wyrazy: „powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „rady narodowej stopnia wojewódzkiego”;

27) w art. 78 ust. 2 po wyrazach: „Prezes Rady Ministrów” dodaje się wyrazy: „Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska”;

28) w art. 80 pkt 2 i 5 wyrazy: „wojewódzkich rad narodowych i rad narodowych miast wyłączonych z województw” zastępuje się wyrazami: „rad narodowych stopnia wojewódzkiego”;

29) w art. 82:

- a) w ust. 1 skreśla się pkt 3,

b) w ust. 2 wyrazy: „wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa)” zastępuje się wyrazami: „rady narodowej stopnia wojewódzkiego”;

30) w art. 83:

- a) w pkt 1 skreśla się wyraz: „bieżącą”,
- b) w pkt 3 wyrazy: „organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego oraz pomiędzy tymi organami” zastępuje się wyrazami: „terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”,
- c) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
- „3a) uchyla zarządzenia terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, jeżeli zarządzenia te są sprzeczne z prawem lub z zasadniczą linią polityki Państwa”,
- d) w pkt 4 skreśla się wyrazy: „naczelnika powiatu, miasta i dzielnic”;

31) po art. 83 dodaje się art. 83a w brzmieniu:

„Art. 83a. Minister Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska sprawuje nadzór nad bieżącą działalnością terenowych organów administracji państwowej i w tym zakresie:

- 1) udziela wytycznych w sprawach organizacji i funkcjonowania terenowych organów administracji państwowej,
- 2) sprawuje bieżącą koordynację i kontrolę działalności terenowych organów administracji państwowej,
- 3) ocenia wykonywanie planu społeczno-gospodarczego rozwoju województw,
- 4) udziela pomocy w działalności terenowych organów administracji państwowej,
- 5) rozstrzyga sprawy sporne między terenowymi organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.”

32) w art. 85 ust. 1 wyrazy: „w art. 82 ust. 1 i 83, z tym że uprawnienie określone w pkt 4 tego artykułu przysługuje tylko terenowemu organowi administracji państwowej stopnia wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami: „w art. 82 ust. 1, art. 83 i 83a pkt 2—5”;

33) w art. 86:

- a) w pkt 1 wyrazy: „wojewodów i prezydentów miast wyłączonych z województw” zastępuje się wyrazami: „terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego”,
- b) w pkt 2 po wyrazie: „zarządzeń” dodaje się wyraz: „terenowych”;

34) w art. 97:

- a) skreśla się wyrazy: „(miejskiej w mieście wyłączonym z województwa)”;

b) dotychczasową treść tego artykułu oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Utrzymanie stosowania przepisów art. 92—96 na terenach wiejskich włączonych do:

- 1) miast położonych na obszarze województwa stołecznego warszawskiego, województwa miejskiego krakowskiego i województwa miejskiego łódzkiego następuje za zgodą rady narodowej tego województwa,
- 2) miasta Wrocławia następuje za zgodą Rady Narodowej Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia.”;

35) w art. 99 ust. 1 wyraz: „dotychczasowych” zastępuje się wyrazami: „działających do dnia 9 grudnia 1973 r.”;

36) skreśla się art. 100;

37) w art. 102 skreśla się w ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2;

38) w art. 103 skreśla się w ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2;

39) skreśla się art. 105;

40) w art. 108 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2) gminie — należy przez to rozumieć również miasto i gminę, w których działa wspólna rada narodowa,
- 3) gminnej radzie narodowej — należy przez to rozumieć również radę narodową wspólną dla miasta i gminy.”

Rozdział 4

Zmiany w innych przepisach obowiązujących.

Art. 9. W ustawie z dnia 7 marca 1950 r. o przekształceniu urzędu Ministra Skarbu w urząd Ministra Finansów (Dz. U. Nr 10, poz. 101) art. 4 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 4. 1. Tworzy się okręgowe zarządy dochodów państwa i kontroli finansowej, podległe Ministrowi Finansów, jako organy właściwe w sprawach ustalania podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych od jednostek gospodarki uspołecznionej objętych budżetem centralnym, kontroli finansowej jednostek gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej oraz kontroli wykonywania obowiązków podatkowych.
2. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres działania oraz uprawnień Ministra Finansów i okręgowych zarządów dochodów państwa i kontroli finansowej w sprawach, o których mowa w ust. 1.
3. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska określi w drodze rozporządzenia siedziby okręgowych zarządów dochodów państwa i kontroli finansowej oraz terytorialny zakres ich działania.”

Art. 10. W dekreście z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149) w art. 3 ust. 1

wyraz: „powiatowe” zastępuje się wyrazami: „ich oddziały”.

Art. 11. W dekreście z dnia 14 sierpnia 1954 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 37, poz. 160) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Ustanawia się państwowych inspektorów sanitarnych jako organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

- 1) wojewódzkich,
- 2) terenowych — dla gmin, miast i dzielnic,
- 3) portowych — dla morskich portów i przystani, wód wewnętrznych i terytorialnych oraz jednostek pływających na tych obszarach.

2. Terenowy i portowy inspektor sanitarny podlega wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu ze względu na jego siedzibę.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska ustali w drodze rozporządzenia siedziby i terytorialny zakres działania terenowych i portowych inspektorów sanitarnych.”;

2) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Państwowych inspektorów sanitarnych powołuje w porozumieniu z terenowym organem administracji państwowej stopnia wojewódzkiego Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, który może upoważnić wojewódzkich inspektorów sanitarnych do powoływania inspektorów wymienionych w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3 w porozumieniu z terenowym organem administracji państwowej, właściwym ze względu na siedzibę powoływanego inspektora.”;

3) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Aparatem wykonawczym inspektorów sanitarnych są stacje sanitarno-epidemiologiczne.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi organizację stacji sanitarno-epidemiologicznych.”;

4) w art. 14 ust. 2 wyrazy: „wojewódzkiego (dla m. st. Warszawy i m. Łodzi), powiatowego, miejskiego, dzielnicowego” zastępuje się wyrazami: „inspektora sanitarnego stopnia wojewódzkiego, terenowego inspektora sanitarnego”;

5) w art. 17 ust. 2:

a) w pkt 2 wyrazy: „wojewódzki (dla m. st. Warszawy i m. Łodzi) inspektor sanitarny” zastępuje się wyrazami: „inspektor sanitarny stopnia wojewódzkiego”,

b) w pkt 3 wyrazy: „powiatowy, miejski, dzielnicowy” zastępuje się wyrazem: „terenowy”;

Art. 12. W dekreście z dnia 21 grudnia 1955 r. o organizacji i zakresie działania Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 311) w art. 4 ust. 1 skreśla się wyraz: „powiatowe”.

Art. 13. W ustawie z dnia 25 lutego 1958 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 1969 r. Nr 26, poz. 206) skreśla się wyrazy: „powiatowe” użyte w odpowiednim przypadku oraz wyraz: „powiatowi”.

Art. 14. W ustawie z dnia 2 grudnia 1958 r. o ubezpieczeniach majątkowych i osobowych (Dz. U. Nr 72, poz. 357 i z 1964 r. Nr 16, poz. 94) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Tworzy się oddziały wojewódzkie PZU.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska określi zasady tworzenia inspektoratów PZU dla gmin i miast.”

Art. 15. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 30, poz. 168, z 1962 r. Nr 33, poz. 156, z 1972 r. Nr 49, poz. 314 i z 1973 r. Nr 47, poz. 276) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 47 otrzymuje brzmienie:

„Art. 47. § 1. Do osobistego stawienia się wezwany jest obowiązany tylko w obrębie gminy lub miasta, w którym zamieszkuje albo przebywa.

§ 2. Obowiązek osobistego stawiennictwa dotyczy również wezwanego, zamieszkałego lub przebywającego w sąsiedniej gminie albo mieście.”

2) w art. 48:

a) wyrazy: „organu stopnia powiatowego lub niższego” zastępuje się wyrazami: „organu gminnego lub miejskiego”;

b) wyrazy: „w jego okręgu” zastępuje się wyrazami: „w danej gminie lub mieście”.

Art. 16. W ustawie z dnia 2 grudnia 1960 r. o ławnikach ludowych w sądach powszechnych (Dz. U. Nr 54, poz. 309, z 1970 r. Nr 16, poz. 136 i z 1974 r. Nr 24, poz. 142) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. Ławników do sądów wojewódzkich wybierają rady narodowe stopnia wojewódzkiego, a ławników do sądów rejonowych — rady narodowe gmin, miast i dzielnic, których obszar jest objęty właściwością tych sądów, w głosowaniu tajnym.”;

2) w art. 17 ust. 2 wyrazy: „prezydium powiatowej rady narodowej” zastępuje się wyrazami: „terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego (art. 16)”.

Art. 17. W ustawie z dnia 31 stycznia 1961 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1975 r. Nr 11, poz. 67) wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się art. 18—22, 24 ust. 2 i art. 32 ust. 2;

2) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Rada Ministrów określa zasady i tryb sporządzania, uzgadniania i zatwierdzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.”

Art. 18. W ustawie z dnia 1 grudnia 1961 r. o izbach morskich (Dz. U. Nr 58, poz. 320) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Minister Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska ustali w drodze rozporządzenia terytorialny zakres działania izb morskich.”

Art. 19. W ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o organizacji statystyki państwowej (Dz. U. Nr 10, poz. 47) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 skreśla się w pkt 2 wyrazy: „miejskie urzędy statystyczne w miastach wyłączonych z województw” i pkt 3;

2) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska może utworzyć w miastach liczących powyżej 50 tys. mieszkańców miejskie urzędy statystyczne.”;

3) w ust. 3 skreśla się wyrazy: „oraz inspektoraty statystyczne”.

Art. 20. W Prawie o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40, z 1967 r. Nr 13, poz. 55, z 1969 r. Nr 13, poz. 98 i z 1974 r. Nr 50, poz. 316) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sądami powszechnymi są sądy wojewódzkie i sądy rejonowe.”;

2) w art. 4 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Dla kilku lub kilkunastu gmin, miast i gmin, dla miast lub kilku miast oraz dla dwóch lub więcej dzielnic w mieście podzielonym na dzielnice tworzy się sąd rejonowy.”;

3) w art. 5 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska w drodze rozporządzenia tworzy i znosi sądy wojewódzkie i sądy rejonowe oraz ustala ich siedziby i obszar właściwości.”;

- 4) użyte w przepisach w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazy: „sąd powiatowy” zastępuje się wyrazami: „sąd rejonowy”, w odpowiedniej liczbie i przypadku.

Art. 21. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. o wydaniu przepisów prawnych przez rady narodowe (Dz. U. Nr 8, poz. 47) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 ust. 1 i 4 wyrazy: „powiatowe rady narodowe oraz ich prezydium” zastępuje się wyrazami: „miejskie rady narodowe w miastach liczących powyżej 50 tys. mieszkańców oraz prezydentów tych miast”;
- 2) w art. 8 ust. 1 wyraz: „powiatów” zastępuje się wyrazami: „gmin (miast i gmin) lub miast”;
- 3) skreśla się art. 9 oraz w art. 10 ust. 1 w nawiasach wyrazy: „i art. 9 ust. 2”;
- 4) w art. 12 ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) 1.000 zł w zarządzeniach miejskich rad narodowych miast liczących powyżej 50 tys. mieszkańców oraz prezydentów tych miast,”;
- 5) w art. 17:
 - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wojewódzkich rad narodowych — stosuje się również do innych rad narodowych stopnia wojewódzkiego, a także, z zastrzeżeniem przepisu art. 4 ust. 3 i art. 12 ust. 2 pkt 2, do rad narodowych miast liczących powyżej 50 tys. mieszkańców,”
 - b) w ust. 1 skreśla się pkt 2, a pkt 3 otrzymuje oznaczenie pkt 2 i brzmienie:

„2) gminnych rad narodowych — stosuje się również do rad narodowych miast liczących do 50 tys. mieszkańców oraz do rad narodowych wspólnych dla miast i gmin,”
 - c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy rozdziału 1 o trybie wydawania przepisów prawnych przez rady narodowe miast liczących powyżej 50 tys. mieszkańców lub prezydentów tych miast stosuje się odpowiednio do przepisów prawnych wydawanych przez dzielnicowe rady narodowe oraz naczelników dzielnic na podstawie upoważnienia udzielonego w odrębnych ustawach.”

Art. 22. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 24, poz. 151) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych jest naczelnik gminy.”;
- 2) w art. 19 § 1 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym jest rzeczowo właściwy organ admini-

nistracji państwowej I instancji. Pozostają w mocy przepisy szczególne, które ustanawiają organami egzekucyjnymi inne organy administracji państwowej.”

- „§ 3. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym, wynikających z decyzji z zakresu administracji państwowej, wydanych przez przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe jednostki organizacyjne oraz organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne, jest organ administracji państwowej I instancji, z którego właściwością związana jest sprawa; w razie wątpliwości lub braku takiego organu, organ ten zostanie wyznaczony przez miejscowo właściwego naczelnika gminy, prezydenta lub naczelnika miasta (dzielnic).”;

- 3) w art. 20 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1 Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia upoważnić inne niż wymienione w art. 18 i 19 organy administracji państwowej do prowadzenia egzekucji administracyjnej w zakresie oznaczonych rodzajów spraw albo niektórych czynności egzekucyjnych, a także postępowania zabezpieczającego.”;

- 4) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. Wojewoda sprawuje nadzór nad całością spraw związanych z wykonywaniem egzekucji administracyjnej na terenie województwa i w szczególnie uzasadnionych wypadkach może wstrzymać na czas określony czynności każdego organu prowadzącego egzekucję administracyjną”;

- 5) w art. 30 § 1 skreśla się wyrazy: „prowadzonej przez organ administracji finansowej prezydium powiatowej rady narodowej”;

- 6) w art. 171 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) gmin oraz naczelników gmin — stosuje się również do miast, a w miastach podzielonych na dzielnice — do dzielnic oraz prezydentów lub naczelników miast, a w miastach podzielonych na dzielnice — do naczelników dzielnic.”

Art. 23. W ustawie z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 13, poz. 55 i z 1974 r. Nr 50, poz. 318) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 14:

a) w ust. 1 wyraz: „powiatowe” zastępuje się wyrazem: „rejonowe”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4 Prokurator Generalny w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska tworzy i znosi powszechne jednostki organizacyjne Prokuratury oraz

ustala ich siedziby i terytorialny zakres działania. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Prokuratorem Generalnym tworzy i znosi wojskowe jednostki organizacyjne Prokuratury oraz ustala ich siedziby i terytorialny zakres ich działania.”;

- 2) użyte w ustawie w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazy: „prokuratura powiatowa” i „prokurator powiatowy” zastępuje się wyrazami: „prokuratura rejonowa” i „prokurator rejonowy”, użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku. Do prokuratur rejonowych oraz do prokuratorów i innych pracowników tych prokuratur stosuje się odpowiednio dotychczasowe przepisy dotyczące prokuratur powiatowych oraz prokuratorów i innych pracowników tych prokuratur.

Art. 24. W ustawie z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 23, poz. 108 i z 1974 r. Nr 24, poz. 142) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Działalnością ORMO na obszarze województwa, miasta, dzielnicy, gminy (miasta i gminy) kierują komendanci wojewódzcy, miejscy, dzielnicowi i gminni przy pomocy swoich sztabów.”;

- 2) w art. 7 ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) powoływanie komendantów ORMO, o których mowa w art. 4 ust. 4, oraz ich sztabów”.

Art. 25. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, z 1972 r. Nr 53, poz. 342, z 1973 r. Nr 27, poz. 153, Nr 38, poz. 224 i Nr 47, poz. 276 oraz z 1974 r. Nr 24, poz. 142) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Kierowanie sprawami obronności w województwach należy do wojewódzkich komitetów obrony.

2. Przewodniczącymi wojewódzkich komitetów obrony są przewodniczący rad narodowych stopnia wojewódzkiego, a ich zastępcami wojewodowie oraz prezydenci miast stopnia wojewódzkiego.

3. Komitet Obrony Kraju określa zakres działania i skład wojewódzkich komitetów obrony, zasady powoływania członków tych komitetów oraz tryb tworzenia ich organów wykonawczych.”;

- 2) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. W województwach tworzy się wojewódzkie sztaby wojskowe.

2. Wojewódzkie sztaby wojskowe są organami wojskowymi:

1) powołanymi do wykonywania zadań przewidzianych dla nich w ustawie oraz innych zadań określonych przez Ministra Obrony Narodowej,

2) uprawnionymi do zgłaszania organom wymienionym w art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 założeń, wynikających z potrzeb Sił Zbrojnych oraz innych zadań obronnych na obszarze województwa.”;

- 3) skreśla się art. 14;

- 4) w art. 16:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organami wojskowymi właściwymi w zakresie określonym w ust. 1 są dowództwa okręgów wojskowych, wojewódzkie sztaby wojskowe i wojskowe komendy uzupełnień, stanowiące terenowe delegatury tych sztabów.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister Obrony Narodowej określa zasięg terytorialny wojskowych komend uzupełnień.”;

- 5) w art. 26 ust. 1—3 otrzymują brzmienie:

„1. Pobór przeprowadzają wojewodowie oraz prezydenci miast stopnia wojewódzkiego przy współudziale szefów wojewódzkich sztabów wojskowych oraz terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego.

2. Wojewodowie oraz prezydenci miast stopnia wojewódzkiego powołują w porozumieniu z szefami wojewódzkich sztabów wojskowych wojewódzkie i terenowe komisje poborowe.

3. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia skład wojewódzkich i terenowych komisji poborowych.”;

- 6) w art. 101 ust. 1 skreśla się wyrazy: „powiatowe i”, a w ust. 2 skreśla się wyrazy: „powiatowych i”;

- 7) w art. 135 ust. 1 skreśla się wyrazy: „lub powiatowego”;

- 8) użyte w ustawie w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazy: „powiatowy sztab wojskowy”, „szef powiatowego sztabu wojskowego” i „powiatowa komisja poborowa” zastępuje się odpowiednio wyrazami: „wojskowa komenda uzupełnień”, „wojskowy komendant uzupełnień” i „terenowa komisja poborowa”.

Art. 26. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (Dz. U. Nr 16, poz. 137) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) wyrazy: „wojewódzkie”, „wojewódzkich” i „wojewódzcy” zastępuje się odpowiednio wyrazami: „okręgowe”, „okręgowych” i „okręgowi”;

2) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska określa w drodze rozporządzenia terytorialny zakres działania i siedziby okręgowych delegatur Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych.”

Art. 27. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. — Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 12, poz. 116 i z 1972 r. Nr 49, poz. 312) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł działu II otrzymuje brzmienie: „Kolegia do spraw wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej”;

2) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. § 1. W pierwszej instancji orzekają kolegia przy naczelnikach gmin (miast i gmin), prezydentach lub naczelnikach miast oraz przy naczelnikach dzielnic, zwane dalej kolegiami pierwszej instancji.

§ 2. W drugiej instancji orzekają kolegia przy organach administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, zwane dalej kolegiami drugiej instancji.”;

3) w art. 64 § 1 wyrazy: „od 50 do 500 złotych” zastępuje się wyrazami: „od 100 do 1500 złotych”;

4) w art. 66 § 1 wyrazy: „od 20 do 200 złotych” zastępuje się wyrazami: „od 50 do 1000 złotych”;

5) skreśla się przepisy działu VII (art. 75 i 76).

Art. 28. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. o ustroju kolegiów do spraw wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 118, z 1972 r. Nr 49, poz. 312 i z 1974 r. Nr 24, poz. 142) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w § 1 pkt 1 i 4 otrzymują brzmienie:

„1) naczelnikach gmin (miast i gmin), prezydentach lub naczelnikach miast oraz naczelnikach dzielnic,”

„4) wojewodach oraz przy prezydentach miast będących organami administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.”,

b) skreśla się § 3, § 4 i § 5;

2) w art. 6 § 1 skreśla się zdanie drugie;

3) w art. 8 § 1 wyrazy: „w art. 2 § 3” zastępuje się wyrazami: „w art. 2 § 1 pkt 1”.

Art. 29. W ustawie z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250) w art. 12:

1) skreśla się ust. 3,

2) w ust. 4 skreśla się wyrazy: „jak również od decyzji powiatowej komisji do spraw uwłaszczenia”.

Art. 30. W ustawie karnej skarbowej z dnia 26 października 1971 r. (Dz. U. Nr 28, poz. 260) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 129:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w sprawach o pozostałe przestępstwa skarbowe podlegające orzecznictwu finansowych organów orzekających oraz w sprawach o pozostałe wykroczenia skarbowe — miejskie organy administracji państwowej wyznaczone przez Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska w drodze rozporządzenia, które określi również właściwość miejscową tych organów.”,

b) skreśla się pkt 3;

2) w art. 130:

a) skreśla się pkt 2,

b) pkt 3 otrzymuje oznaczenie pkt 2, a wyrazy: „art. 129 pkt 3” zastępuje się wyrazami: „art. 129 pkt 2”.

Art. 31. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. Nr 24, poz. 141) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 242 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) zakładowe i terenowe komisje rozjemcze, zwane komisjami rozjemczymi,

2) terenowe komisje odwoławcze do spraw pracy, zwane komisjami odwoławczymi do spraw pracy.”;

2) art. 244 otrzymuje brzmienie:

„Art. 244. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych i Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska określi w drodze rozporządzenia terytorialny zakres działania i siedziby terenowych komisji rozjemczych i komisji odwoławczych do spraw pracy.”;

3) w art. 249 wyraz: „Powiatowe” zastępuje się wyrazem: „Terenowe”;

4) w art. 253 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Członków terenowej komisji rozjemczej wybierają na okres swojej kadencji rady narodowe gmin, miast i dzielnic, których obszar jest objęty właściwością tych komisji.

§ 2. Kandydatów na członków terenowej komisji rozjemczej zgłaszają w równej liczbie terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego oraz właściwe instancje związków zawodowych.”;

5) art. 265 i 266 otrzymują brzmienie:

„Art. 265. § 1. Członków komisji odwoławczej do spraw pracy wybierają na okres swojej kadencji rady narodowe gmin, miast i dzielnic, których obszar jest objęty właściwością tych komisji.

§ 2. Przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego komisji oraz przewodniczących składów orzekających wybiera komisja spośród sędziów wchodzących w skład komisji.

Art. 266. § 1. Kandydatów na członków komisji odwoławczej do spraw pracy zgłaszają w równej liczbie terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego oraz właściwe instancje związków zawodowych.

§ 2. Kandydatów na przewodniczących komisji odwoławczych do spraw pracy, zastępców przewodniczących oraz przewodniczących składów orzekających zgłasza prezes sądu wojewódzkiego spośród sędziów tego sądu oraz sądów rejonowych.”;

6) w art. 285 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Od orzeczenia inspektora pracy obwiniony, jego obrońca albo prokurator mogą w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia lub doręczenia orzeczenia odwołać się do właściwego miejscowo kolegium przy terenowym organie administracji państwowej w gminie (mieście i gminie), mieście lub dzielnicy w mieście podzielonym na dzielnice. Kolegium utrzymuje zaskarżone orzeczenie w mocy lub je uchyla i wydaje nowe orzeczenie.”

Art. 32. W ustawie z dnia 24 października 1974 r. o okręgowych sądach pracy i ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 39, poz. 231) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 1. Dla województwa lub kilku województw tworzy się jeden sąd.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami: Pracy, Płac i Spraw Socjalnych oraz Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska, jak również po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, w drodze rozporządzenia tworzy i znosi sądy oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości.”;

2) w art. 24 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kandydatów na ławników do sądów obejmujących swoim zasięgiem działania kilka woje-

wództw zgłaszają w tej samej liczbie wszyscy wojewodowie (prezydenci miast) oraz wszystkie wojewódzkie rady związków zawodowych z obszaru właściwości sądu, z zachowaniem co do ogólnej liczby kandydatów zgłaszanych przez organy administracji państwowej oraz instancje związków zawodowych zasady określonej w § 1.”;

3) w art. 25 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Ławników do sądów obejmujących swoim zasięgiem działania kilka województw wybierają w równej liczbie wszystkie rady narodowe stopnia wojewódzkiego z obszaru właściwości sądu.”

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 33. 1. Znosi się powiaty jako jednostki podziału administracyjnego Państwa, podział miast na miasta stanowiące powiaty i na miasta nie stanowiące powiatów oraz podział miast Poznania, Gdańska i Szczecina na dzielnice.

2. Znosi się dotychczasowy podział na województwa oraz miasta wyłączone z województw.

Art. 34. 1. Radni dotychczasowych wojewódzkich rad narodowych stają się radnymi nowo utworzonych wojewódzkich rad narodowych, odpowiednio do swego miejsca zamieszkania lub położenia okręgu wyborczego, w którym zostali wybrani.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do Rady Narodowej Województwa Wrocławskiego i Miasta Wrocławia, z tym że w skład tej rady wchodzi także radni dotychczasowej Rady Narodowej Miasta Wrocławia.

3. W skład Rady Narodowej Miasta Stołecznego Warszawy oraz Rady Narodowej Miasta Krakowa i Rady Narodowej Miasta Łodzi wchodzi dotychczasowi radni tych rad oraz radni dotychczasowych wojewódzkich rad narodowych, zamieszkali lub wybrani na terenach włączonych do województwa stołecznego warszawskiego oraz województwa miejskiego krakowskiego i łódzkiego.

4. W skład nowo utworzonych rad narodowych stopnia wojewódzkiego mogą wchodzić również członkowie prezydów dotychczasowych powiatowych rad narodowych z ich terenu oraz inni członkowie tych rad, którzy w obwieszczeniach o wynikach wyborów byli zamieszczeni w pierwszej kolejności.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do radnych dotychczasowych rad narodowych wspólnych dla miasta i powiatu, jeżeli zamieszkują na terenie dotychczasowego powiatu.

6. Radni miejskich rad narodowych w Poznaniu, Gdańsku i Szczecinie stają się członkami odpowiednich wojewódzkich rad narodowych.

7. Rada Państwa ustali liczbę członków każdej rady narodowej stopnia wojewódzkiego przewidzianej niniejszą ustawą. Na wniosek prezydium właściwego komitetu Frontu Jedności Narodu stopnia wojewódzkiego Rada Państwa ustali skład imienny tych rad. Przepis ten dotyczy tylko pierwszego ustalenia składów rad po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 35. 1. Radni dotychczasowych powiatowych rad narodowych oraz zamieszkujący na terenie powiatu radni rad narodowych wspólnych dla miast i powiatów, którzy nie weszli w skład rad narodowych stopnia wojewódzkiego, stają się radnymi odpowiednich rad narodowych stopnia podstawowego.

2. Radni dotychczasowych rad narodowych wspólnych dla miast i powiatów, zamieszkali lub wybrani na terenie tych miast, stają się członkami odpowiednich miejskich rad narodowych.

3. Radni dotychczasowych dzielnicowych rad narodowych w Poznaniu, Gdańsku i Szczecinie stają się radnymi odpowiedniej miejskiej rady narodowej.

4. Składy dotychczasowych dzielnicowych rad narodowych w Warszawie, Krakowie, Łodzi i Wrocławiu nie ulegają zmianie.

5. Listy radnych, wchodzących dodatkowo w skład poszczególnych rad narodowych stopnia podstawowego, ustala prezydium dotychczasowych rad narodowych stopnia powiatowego.

Art. 36. 1. Przy ustalaniu składu rad na podstawie art. 34 i 35 może nastąpić przekroczenie liczby radnych, wynikającej z Ordynacji wyborczej do rad narodowych.

2. Pierwsze po wejściu w życie niniejszej ustawy sesje rad narodowych stopnia wojewódzkiego zwołuje Rada Państwa, wyznaczając jednego z najstarszych wiekiem radnych do otwarcia sesji oraz przewodniczenia na posiedzeniu do czasu wyboru przewodniczącego rady narodowej.

Art. 37. 1. Zadania i uprawnienia oraz sprawy indywidualne z zakresu administracji państwowej, należące w myśl dotychczasowych przepisów do powiatowych rad narodowych i powiatowych organów administracji państwowej, przejmują z zastrzeżeniem ust. 4 i 5 odpowiednie organy stopnia podstawowego.

2. Zadania i uprawnienia oraz sprawy indywidualne z zakresu administracji państwowej, należące w myśl dotychczasowych przepisów do miejskich rad narodowych miast stanowiących dotychczas powiaty i do miejskich organów administracji państwowej w tych miastach, należą do odpowiednich organów władzy i administracji państwowej w tych miastach.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do dzielnicowych rad narodowych i dzielnicowych organów administracji państwowej w miastach podzielonych na dzielnice; dzielnicowe organy administracji w tych miastach przejmują ponadto kompetencje miejskich organów administracji państwowej należących dotychczas do tych organów jako organów I instancji.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia, jakie zadania i uprawnienia, należące w myśl ustaw i rozporządzeń Rady Ministrów do organów powiatowych wymienionych w ust. 1, przejmą odpowiednie organy stopnia wojewódzkiego.

5. Właściwi ministrowie określą, jakie zadania i uprawnienia, należące w myśl rozporządzeń i zarządzeń wydanych dotychczas przez ministrów do organów powiatowych wymienionych w ust. 1, przejmą odpowiednie organy stopnia wojewódzkiego.

6. Zakres działania dzielnicowych rad narodowych i dzielnicowych organów administracji państwowej w miastach Poznaniu, Gdańsku i Szczecinie przejmują miejskie rady narodowe oraz miejskie organy administracji państwowej w tych miastach.

Art. 38. Upoważnia się Prezesa Rady Ministrów do powołania po raz pierwszy po wejściu w życie niniejszej ustawy wojewodów i prezydentów miast bez zachowania trybu określonego w art. 51 ust. 1 ustawy o radach narodowych.

Art. 39. 1. Sprawy z zakresu administracji państwowej, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są załatwiane przez właściwe organy stopnia podstawowego i wojewódzkiego.

2. Sprawy z zakresu administracji państwowej, wszczęte przed wejściem w życie niniejszej ustawy przez kierowników terenowych przedsiębiorstw, zakładów i instytucji na podstawie upoważnień udzielonych im przez naczelników powiatów, podlegają załatwieniu przez kierowników tych jednostek organizacyjnych w dotychczasowym trybie.

3. Odwołania od decyzji administracyjnych wydanych w sprawach określonych w ust. 2 podlegają rozpatrzeniu przez terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

Art. 40. Przepisy obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy wyłącznie na obszarach jednostek podziału administracyjnego znoszonych lub nowo tworzonych obowiązują nadal do czasu ich uchylecia przez właściwe organy.

Art. 41. 1. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy przed sądami wojewódzkimi i powiatowymi podlegają dalszemu rozpoznaniu przez sądy wojewódzkie i rejonowe właściwe dla miejscowości, w których miały siedziby sądy rozpoznające te sprawy. W sprawach, dla których sądy wojewódzkie i rejonowe nie są miejscowo właściwe według niniejszej ustawy, postępowanie toczy się przed tymi sądami tylko do zakończenia postępowania w danej instancji.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do określenia właściwości państwowych biur notarialnych w sprawach cywilnych, wszczętych przed tymi biurami przed dniem wejścia w życie ustawy.

3. Sprawy z obszaru województwa, dla którego z dniem wejścia w życie ustawy nie został utworzony sąd wojewódzki, podlegają rozpoznaniu przez sąd wojewódzki określony w drodze rozporządzenia przez Ministra Spra-

wiedliwości w porozumieniu z Ministrem Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska. Z dniem utworzenia sądu wojewódzkiego do spraw wszczętych przed tym dniem stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1.

Art. 42. 1. Sędziowie sądów wojewódzkich i powiatowych stają się sędziami sądów wojewódzkich i rejonowych, właściwych dla miejscowości, które były siedzibą dotychczasowych sądów wojewódzkich i powiatowych.

2. Minister Sprawiedliwości z ważnych względów służbowych może przenieść sędziego bez jego zgody czasowo lub na stałe do innego sądu. Uprawnienie to wygasa z upływem roku od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 43. Ławnicy sądów wojewódzkich i powiatowych stają się ławnikami sądów wojewódzkich i rejonowych właściwych dla miejscowości, w których znajduje się miejsce pracy lub miejsce zamieszkania ławnika.

Art. 44. Przepisy art. 41—43 stosuje się odpowiednio do sędziów i ławników okręgowych sądów pracy i ubezpieczeń społecznych oraz do spraw wszczętych przed tymi sądami.

Art. 45. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o sądzie powiatowym dla m.st. Warszawy, należy przez to rozumieć sąd rejonowy właściwy dla dzielnicy Warszawa-Śródmieście.

Art. 46. Do czasu przeprowadzenia w nowo utworzonych województwach wyborów do kolegiów do spraw wykroczeń stopnia wojewódzkiego członkowie dotychczasowych kolegiów do spraw wykroczeń stopnia powiatowego i wojewódzkiego stają się odpowiednio do miejsca swojego zamieszkania członkami kolegiów do spraw wykroczeń przy terenowych organach administracji państwowej stopnia wojewódzkiego.

Art. 47. Członkowie dotychczasowych powiatowych komisji rozjemczych oraz powiatowych komisji odwoławczych do spraw pracy stają się członkami odpowiednich komisji terenowych.

Art. 48. 1. Upoważnia się Ministra Finansów do przesunięcia — w ramach budżetów terenowych uchwalonych na 1975 r. — środków finansowych stosownie do nowego podziału administracyjnego Państwa; uprawnienia te przysługują odpowiednio wojewodom w odniesieniu do środków finansowych związanych z przejściem części zadań do gmin.

2. Wojewodowie, prezydenci i naczelnicy miast oraz naczelnicy gmin (miast i gmin) poinformują właściwe rady

narodowe o dokonanych przesunięciach środków finansowych, o których mowa w ust. 1.

Art. 49. 1. Upoważnia się zarządy centralnych związków spółdzielni do podjęcia, w związku ze zmianami w podziale administracyjnym Państwa, uchwał w sprawie organizacji zrzeszonych w nich związków i spółdzielni, ustalenia zasad dotyczących podziału majątku oraz praw i zobowiązań, a także przynależności członków do nowo powstających organizacji spółdzielczych.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, stanowią podstawę do wprowadzenia odpowiednich zmian w rejestrze spółdzielni i ich związków.

3. Do czasu ukonstytuowania się organów nowo powstających organizacji spółdzielczych funkcję zarządu pełni komisja organizacyjna, powołana przez zarząd centralnego związku spółdzielni.

Art. 50. Upoważnia się Radę Ministrów do wydania w drodze rozporządzenia przepisów przejściowych, które okażą się niezbędne do wprowadzenia w życie niniejszej ustawy i dostosowania organizacji i zakresu działania państwowych jednostek organizacyjnych do dwustopniowego podziału administracyjnego Państwa oraz ustalenia szczególnych terminów wprowadzenia w życie określonych rozwiązań organizacyjnych.

Art. 51. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 4 lutego 1950 r. o dokonywaniu zmian podziału administracyjnego Państwa (Dz. U. Nr 6, poz. 48),
- 2) dekret z dnia 31 grudnia 1956 r. o wyłączeniu z województw miast: Krakowa, Poznania i Wrocławia oraz nadaniu miejskim radom narodowym tych miast uprawnień wojewódzkich rad narodowych (Dz. U. z 1957 r. Nr 1, poz. 1).

Art. 52. Prezes Rady Ministrów ogłosi w drodze obwieszczenia jednolity tekst ustawy o radach narodowych z uwzględnieniem zmian wynikających z niniejszej ustawy oraz przepisów ogłoszonych przed wydaniem jednolitego tekstu, z zachowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1975 r., z wyjątkiem art. 34 ust. 7, art. 35 ust. 5, art. 36 i 50, które wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*